

T Á J É K O Z T A T Ó

a hitelintézetek 2011. adóévi különadó kötelezettségéről

Az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és járadékról szóló 2006. évi LIX. törvény (a továbbiakban: Kjtv.) 4/B. §-a rendelkezik – a hitelintézetet a pénzügyi szervezetek különadója címén, a 4/A. § szerint terhelő adókötelezettség mellett – a hitelintézetek 2011. adóévi különadójáról, a hitelintézetek számára előírtak szerint mindkét jogcímen felmerülő, de egymással összefüggésben, a korlátokra is figyelemmel meghatározandó adókötelezettségek teljesítésének sajátos módjáról. Külön rendelkezések vonatkoznak az adókötelezettségek számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) előírásaira is figyelemmel történő elszámolására.

A) Pénzintézeti különadó¹

A Kjtv. 4/A. §-ának a 2011. január 1-jétől módosított rendelkezései szerint a pénzügyi szervezetek – köztük a hitelintézetek – 2011-ben (is) a pénzügyi szervezetek különadója (a továbbiakban: pénzintézeti különadó) címén adókötelezettség megállapítására, bevallására és fizetésére kötelezettek.²

Adóalap, adómérték

A hitelintézetnél a 2011. évi **pénzintézeti különadó alapja** a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvviteli kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet szerint készített **2009. évi** éves beszámoló adataiból számított **módosított mérlegfőösszeg**.³ Ennek meghatározása esetükben úgy történhet, hogy a 2009. évi éves beszámoló mérlegében szereplő eszközök együttes összegét (a mérlegfőösszeget) a Kjtv. 2011-től hatályos 7. § 14. pontjában foglalt növelő és csökkentő tételekkel kell korrigálni.

A pénzintézeti különadó mértéke a hitelintézet által – az előzőek szerint, a 2009. évi módosított mérlegfőösszeg alapján – megállapított adóalap 50 milliárd forintot meg nem haladó része után **0,15 százalék**, az e feletti összegre **0,53 százalék**.⁴

Fizetendő adó

A hitelintézet által az adóévre fizetendő pénzintézeti különadó (0,15/0,53%-kal számított) összegét – legfeljebb annak mértékéig – **csökkenti** az általa az adóévre – a Kjtv. 4/B. § alapján – hitelintézetek különadója címén fizetett (fizetendő) összeg.⁵ Ahhoz tehát, hogy a hitelintézetet a 2011. adóévre ténylegesen terhelő pénzintézeti különadó összege meghatározható legyen, szükséges a hitelintézeti különadó összegének ismerete, hiszen ez utóbbival csökkentett összegű – de legfeljebb nulla – lehet az adóévre általa fizetendő pénzintézeti különadó.

Fizetendő pénzintézeti különadó =
= számított pénzintézeti különadó (adóalap x 0,15/0,53%) – hitelintézeti különadó

Elszámolás

¹ Kjtv. 4/A. §

² Kjtv. 4/A. § (1) bekezdés

³ Kjtv. 4/A. § (4) bekezdés 1. pont

⁴ Kjtv. 4/A. § (6) bekezdés a) pont

⁵ Kjtv. 4/A. § (7) bekezdés

A pénzügyintézet különadó **megállapított és bevallott** összegét a 2011. adóévi **adózási előtti eredménye terhére** kell elszámolni. Ennek során a felügyeleti adatszolgáltatás céljából évközi főkönyvi zárásra és főkönyvi kivonat készítésére kötelezett pénzügyi szervezetnek – többek között a hitelintézetnek – az éves különadót időarányosan kell az évközi eredményben bemutatnia.⁶ Ennek megfelelően a tárgyévi (a 2011. adóévi) pénzügyintézet különadót – annak a hitelintézet által 0,15/0,53%-kal megállapított, bevallott és befizetett összegét – időarányosan kell az eredményt terhelő ráfordításként kimutatni; az elszámolt ráfordítás – az évközi adatszolgáltatásra és a havi zárlati kötelezettségre figyelemmel – az egyes hónapok között elhatárolható.

Bevallás, adófizetés

A pénzügyintézet különadót – fő szabály szerint – **2011. március 10-éig** kell megállapítani és az esedékességének megfelelő részletezésben (negyedévenként) külön nyomtatványon – a 11P90 számú nyomtatványon – **bevallani**. E különadót negyedévenként, 4 egyenlő részletben, **a tárgynegyedév utolsó hónapjának 10. napjáig kell megfizetni**.⁷

A fő szabálytól eltérően kell teljesíteni az adókötelezettséget az alábbi esetekben. A pénzügyi szervezet – közöttük a hitelintézet – a pénzügyintézet különadót:

- **ha 2010-ben jogelőd nélkül létrejött** adózó, akkor az utolsó beszámolóval lezárt üzleti év adatai alapján **2011. szeptember 10-éig** állapítja meg, az esedékességének megfelelő részletezésben (negyedévenként) a 11P90 számú nyomtatványon **vallja be**, valamint 2 egyenlő részletben, 2011. szeptember 10-éig és 2011. december 10-éig **fizeti meg**⁸;

Az ilyen adózónál a 2010. évi pénzügyintézet különadó kötelezettség alakulásától függetlenül (ha 2010. július 1-jén lezárt beszámolóval nem rendelkezett, akkor nem fizetett, ha a jelölt napig – például átalakulás miatt – lezárt beszámolóval rendelkezett, akkor fizetett 2010-ben pénzügyintézet különadót) felmerülhet 2011-ben adókötelezettség. Ez azt jelenti, hogy a 2010-ben alakult adózó az utolsó (lehet, hogy az első) üzleti évének az adatai alapján – feltéve, hogy van 2011. szeptember 9-éig lezárt beszámolója – kötelezett a 2011. évi mértékkel számított pénzügyintézet különadó bevallására, illetve fizetésére. Így **például** egy 2010-ben létrejött hitelintézetnek a 2010. március 25. - 2010. december 31. közötti üzleti évének módosított mérlegfőösszege után kell a 0,15/0,53%-os mértékkel meghatározott pénzügyintézet különadót 2011. szeptember 10-éig bevallania, illetve az említett két részletben megfizetnie;

- **ha 2011-ben** – jogutód nélkül, vagy átalakulás következtében – **megszűnik, vagy bármely más okból a különadó hatálya alól kikerül**, akkor a különadóval összefüggő minden olyan adókötelezettségét, amelynek teljesítésére előírt határidő korábban nem telt le, a megszűnését, illetve a különadó hatálya alól történő kikerülését **követő 30. napig** teljesíti.⁹

B) Hitelintézeti különadó¹⁰

⁶ Kjt. 5. § (2) bekezdés második mondata

⁷ Kjt. 4/A. § (2) bekezdés

⁸ Így kell eljárnia annak a – hitelintézetnek, pénzügyi vállalkozásnak, biztosítóintézetnek nem minősülő – naptári évtől eltérő üzleti évet választó pénzügyi szervezetnek is, amely a Kjt. 2010. december 31-én hatályos szabályai szerint adófizetésre és bevallás benyújtására 2010. szeptember 30-áig nem volt kötelezett [Kjt. 4/A. § (3) bekezdés, Szt. 11. § (2) bekezdés]

⁹ Kjt. 4/A. § (9) bekezdés

¹⁰ Kjt. 4/B. §

A Kjt. 2011. január 1-jétől hatályos 4/B. §-a alapján a hitelintézet a 2011-ben kezdődő adóévére vonatkozóan különadó megállapítására, bevallására és fizetésére kötelezett.¹¹

Adóalap, adómérték

A **hitelintézeti különadó alapja** az adóévi adózás előtti eredmény, növelve az annak terhére a pénzügyintézeti különadó címén fizetett (fizetendő) összeg ráfordításként elszámolt összegével.¹² Ezek szerint a hitelintézeti különadó alapját a pénzügyintézeti különadó nélküli számított adózás előtti eredmény képezi, azaz az adóalap megállapítására a pénzügyintézeti különadó ráfordításként elszámolt összege nincs hatással (az azonos összegű eredmény-növelés következtében).

A **hitelintézeti különadó mértéke** – az előzőek szerint megállapított adóalap után – **30 százalék, de** az adóévre fizetendő adó összege **nem haladja meg** a hitelintézetet pénzügyintézeti különadó címén terhelő, a Kjt. 4/A. § (7) bekezdésében foglaltak (amely szerint az adóévre fizetendő pénzügyintézeti különadót, legfeljebb annak mértékéig csökkenti a hitelintézeti különadó) figyelmen kívül hagyásával kiszámított összeget.¹³

Fizetendő adó

Hitelintézeti különadó (adóalap x 30%) <= **számított pénzügyintézeti különadó** (adóalap x 0,15/0,53%)
(nem csökkentve a hitelintézeti különadóval)

Elszámolás

A hitelintézeti különadó megállapított, bevallott, adóévre fizetett (fizetendő) összegét a társasági adó számviteli elszámolására vonatkozó szabályok szerint kell kimutatni.¹⁴ E szerint tehát a hitelintézeti különadót – a társasági adóval azonosan – az adóbevallás alapján¹⁵, eredményt terhelő adóként kell elszámolni (az eredménykimutatás adófizetési kötelezettség sora a társasági adó és a hitelintézeti különadó együttes összegét mutatja).

Bevallás, adófizetés

A hitelintézeti különadót a társasági adóra vonatkozó bevallás benyújtásának határidejéig kell **megállapítani**, a 1129 számú, illetve a 1129EUD nyomtatványon (egy összegben) **bevallani és megfizetni**.¹⁶

A hitelintézetnek továbbá az előzőek szerinti – a hitelintézeti különadó bevallását is tartalmazó – 1129 számú, illetve 1129EUD **bevallásában kell rendelkeznie a pénzügyintézeti különadójára** vonatkozóan (általános esetben 2011. március 10-éig) benyújtott 11P90 számú **adóbevallásának** a 4/A. § (7) bekezdésének megfelelő **módosításáról**, valamint az e módosítás következtében a **módosító adóbevallás benyújtásának napjával, de legkorábban** a módosító adóbevalláshoz kapcsolódó fizetési kötelezettsége esedékességének napjával keletkezett **adótülfizetésének** az állami adóhatóság által a

¹¹ Kjt. 4/B. § (1) bekezdés

¹² Kjt. 4/B. § (2) bekezdés

¹³ Kjt. 4/B. § (3) bekezdés

¹⁴ Kjt. 5. § (2) bekezdés első fordulata

¹⁵ Szt. 87. § (2) bekezdés

¹⁶ Kjt. 4/B. § (4) bekezdés

hitelintézeti különadóról vezetett adószámla javára ugyanezzel a nappal történő átvezetéséről.¹⁷

A **módosító adóbevallás** tehát a 1129 számú, illetve a 1129EUD bevallás. Ez azt jelenti, hogy a hitelintézetnek, **például** a 2012. április 13-án benyújtott – a hitelintézeti különadó bevallását is tartalmazó – 1129 számú, illetve 1129EUD **bevallásában** kell rendelkeznie a 11P90 számú pénzügyi különadó bevallásában szerepeltetett különadója összegének módosításáról, azaz a pénzügyi különadójának a hitelintézeti különadóval, de legfeljebb nullára történő csökkentéséről. Rendelkeznie kell továbbá a módosító adóbevallás benyújtásának napjával, de legkorábban a 2012. május 31-i fizetési esedékessége napjával keletkezett túlfizetésének a hitelintézeti különadó számlára történő átvezetéséről. Ennek kapcsán a hitelintézetet további kötelezettség nem terheli.

Példák az átvezetésre

- 1.) Ha az előírt mértékkel számított pénzügyi különadó (**200 egység**) összegénél kevesebb a hitelintézeti különadó (**150 egység**) összege, akkor a hitelintézetnek ténylegesen (200 – 150) 50 egység pénzügyi különadó kötelezettsége áll fenn a 2011. március 10-éig bevallott 200 egység helyett (amely 200 egység adót egyébként már meg is fizetett 4 részletben 2011. december 10-éig). Ebből következően a hitelintézetnek a 1129 számú bevallásában a **150 egység** pénzügyi különadó **túlfizetésének az átvezetéséről kell rendelkeznie** a hitelintézeti különadóra.
- 2.) Ha az előírt mértékkel számított pénzügyi különadó (**200 egység**) összegével azonos, vagy annál több (**360 egység**) az előírt mértékkel számított hitelintézeti különadó összege, akkor a hitelintézetnek ténylegesen (200 – 200) nincs pénzügyi különadó fizetési kötelezettsége. Tekintve, hogy a hitelintézetnek **200 egység pénzügyi különadó túlfizetése** van (azt már meg is fizette 2011. december 10-éig), ezen összeg hitelintézeti különadóra történő **átvezetéséről kell rendelkeznie** a 1129 számú bevallásában, hiszen éppen 200 egység hitelintézeti különadó kötelezettsége áll fenn (mivel a tényleges hitelintézeti különadó nem haladhatja meg a számított pénzügyi különadót).

C) Társasági adó

Az adóévre fizetendő társasági adó alapjának megállapításánál elismert, csökkentő tételnek minősül a hitelintézeti különadó adóévet terhelő összege.¹⁸ Ennek megfelelően az adóévi hitelintézeti különadóval – azaz a pénzügyi különadó túlfizetés hitelintézeti különadóra átvezetett összegével – kapcsolatban, amely már a 2011. adóévi adózás előtti eredmény terhére elszámolásra került, nincs semmi tennivaló.

3.) Példa

ezer forintban

Megnevezés	Pénzügyi	Hitelintézeti	Társasági
------------	----------	---------------	-----------

¹⁷ Kjt. 4/B. § (5) bekezdés

¹⁸ Kjt. 5. § (2) bekezdés utolsó fordulata

	különadó	különadó	adó
Módosított mérlegfőösszeg	500 000 000 ¹		
A 0,15/0,53%-kal számított adó összege	2 460 000 ²		
Adóalap		5 000 000 ³	
A 30%-kal számított adó összege		1 500 000 ⁴	
Fizetendő adó		1 500 000 ⁵	
Fizetendő adó	960 000 ⁶		
Túlfizetés átvezettetése	- 1 500 000 ⁷	+ 1 500 000 ⁷	
Adózás előtti eredmény			2 540 000 ⁸
Adóalap			2 540 000 ⁹
Fizetendő adó (10/19%)			437 600 ¹⁰
Adózott eredmény		602 400 ¹¹	

¹ A 2009. évi beszámoló (mérlegében szereplő) mérlegfőösszeg, módosítva a Kjtv. 2011-től hatályos 7. § 14. pontja szerinti növelő és csökkentő tételekkel

² $(50\,000\,000 \text{ e} \times 0,15\%) + (450\,000\,000 \text{ e} \times 0,53\%)$

³ Adózás előtti eredmény (a $\pm$ pénzügyintézeti különadó nélkül)

⁴ $(5\,000\,000 \text{ e} \times 30\%)$

⁵ Azonos a 30%-kal számított összeggel, mert az nem több, mint a pénzügyintézeti különadó számított összege ($1\,500\,000 \text{ e} < 2\,460\,000 \text{ e}$). Ha a 30%-kal számított hitelintézeti különadó meghaladná a pénzügyintézeti különadó – előzőek szerint meghatározott – összegét, akkor legfeljebb a pénzügyintézeti különadó összegében keletkezne hitelintézeti különadó fizetési kötelezettség

⁶ A pénzügyintézeti különadó számított összegét – legfeljebb annak mértékéig – csökkenti a hitelintézeti különadó ($2\,460\,000 \text{ e} - 1\,500\,000 \text{ e}$)

⁷ A pénzügyintézeti különadó számított összegéből a túlfizetés összegét ($2\,460\,000 \text{ e} - 960\,000 \text{ e}$) kell átvezettetni a hitelintézeti különadóra

⁸ A pénzügyintézeti különadó számított (megállapított és bevallott) összegét az adózás előtti eredmény terhére kell elszámolni ($5\,000\,000 \text{ e} - 2\,460\,000 \text{ e}$)

⁹ A társasági adóalap megállapításánál elismert tételnek („ráfordításnak”) minősül a hitelintézeti különadó adóévet terhelő összege (nincs korrekció); illetve a példa szerinti esetben nem merült fel más korrekciós tétel sem.

¹⁰ $(500\,000 \text{ e} \times 10\%) + (2\,040\,000 \text{ e} \times 19\%)$

¹¹ Az adózás előtti eredmény csökkentve az adóévet terhelő hitelintézeti különadó, valamint a fizetendő társasági adó összegével ($2\,540\,000 \text{ e} - 1\,500\,000 \text{ e} - 437\,600 \text{ e}$)

[Nemzetgazdasági Minisztérium 5077/4/2011. – NAV Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatási Főosztály 5229182939/2011.]